

Praktiskt um lús



Aliráðstevnan 2017
Kirstin Eliassen

Laksalús

Livur einans á
laksafiski



Seiðalús

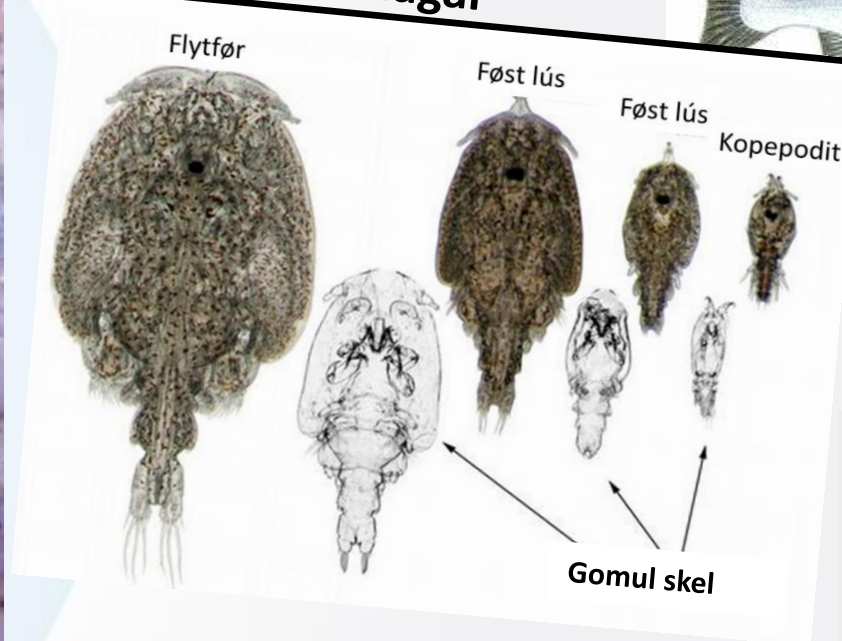
Funnin á uml. 100
ymiskum fiskasløgum



23-72 dagar



12 (7) dagar

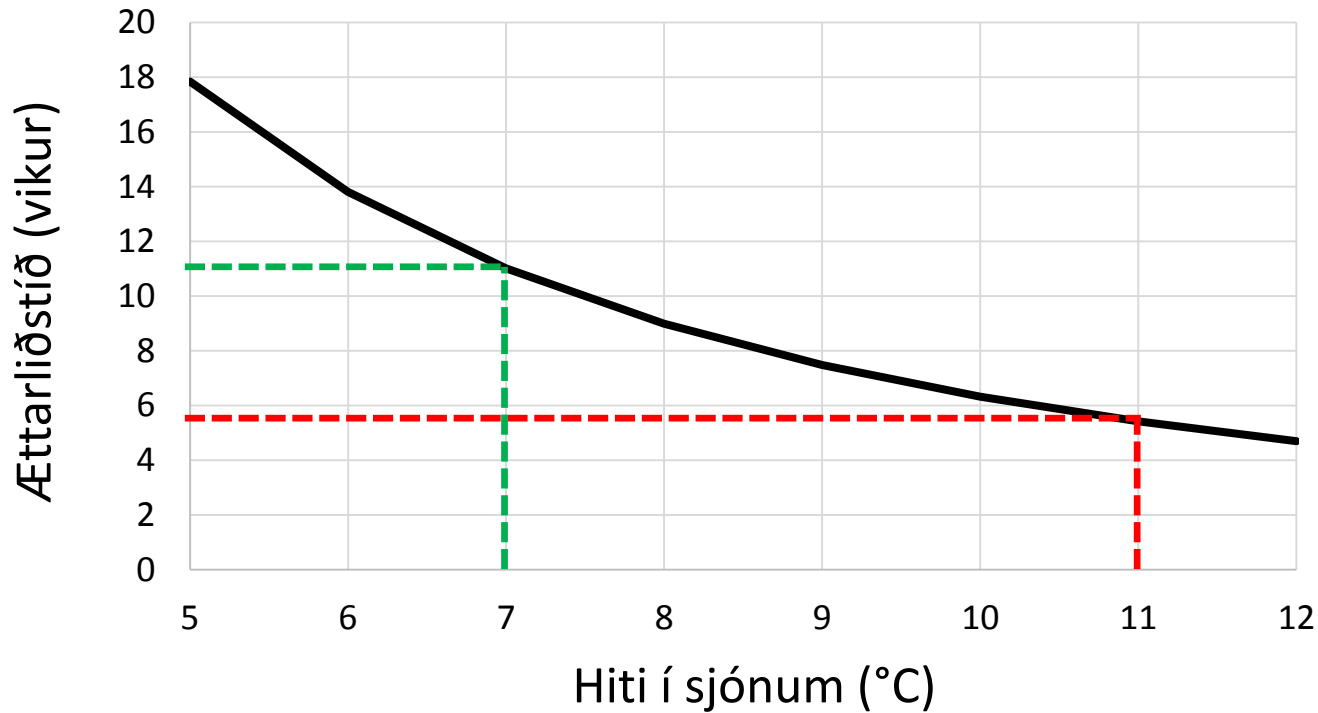


3-6 dagar

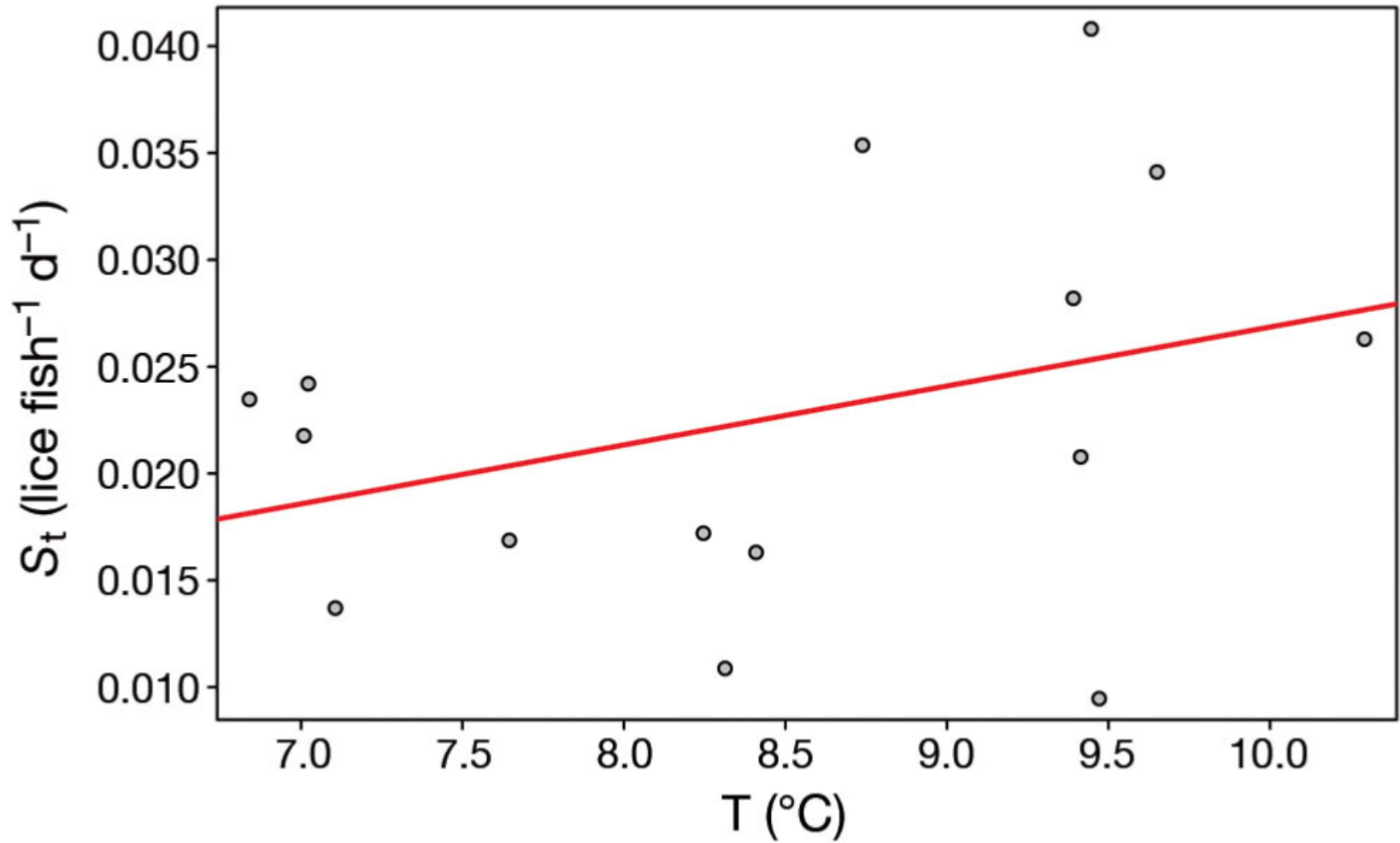
x 27 = 13.500 egg

§ 4. Markvirðið fyri laksalýs, roknað sum miðaltalið á lúsum á øllum fiskunum, sum eru tiknir til kanningar í hvørjari alistøð sær, er 1,5 vaksin kvennlús.





	5% yvirlivir	10% yvirlivir
2. ættarlið	25	50
3. ættarlið	625	2.500
4. ættarlið	390.625	6.250.000





Beinleiðis:

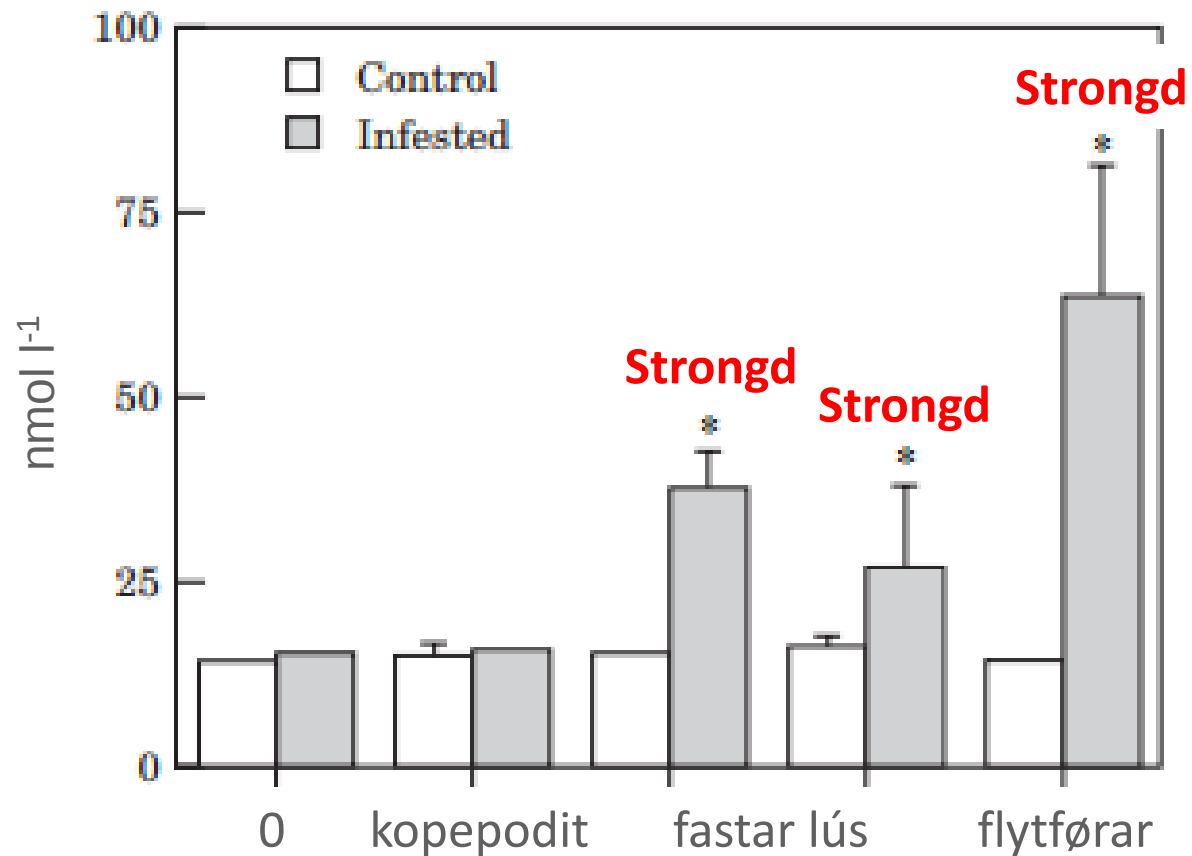
- Veikari slipu
- Tynri skræðu
- Roðslutap
- Bløðingar
- Berar vøddar
- Strongd
- O.s.fr.

Óbeinleiðis:

- Skaðar vegna lop o.l.
- Mótstøðuførið mótvegis sjúkum fellur
- Ólag í salt/vatn javnvágina → strongd
- O.s.fr.

Avleiðingar:

- Minni matarhug
- Minni vøkstur
- Økt felli



Plasma cortisol í laksasmolti utan lús (hvítir stabbar)
og við í miðal 52 lús per fisk (gráir stabbar)



Kunngerðablaðið A

2016

Givið út 1. juli 2016

Nr. 75

28. juni 2016

Kunngerð um yvurvøku og tálming av lúsum á alifiski (Lúsakunngerðin)

Við heimild í § 9, § 46, stk. 1 og § 48, stk. 2 í lögtingslóg nr. 16 frá 23. februar 2001 um djórasjúkur, sum broytt við lögtingslóg nr. 18 frá 8. mai 2008, verður ásett:

§ 1. Endamálið við kunngerðini er at minka um útbreiðsluna av laksalús soleiðis, at skaðaráriníð á fisk í aliútbúnaði og á villan fisk verður sum minst, umframt at minka um og at niðurberja mótstøðuførið hjá laksalús.

- 11) Alistøð: Alistøð á landi ella sjónum, har matfiskur verður aldur.
- 12) Alistøð á landi: Alistøð, har aling av matfiski fer fram í innpumpaðum sjógvi í kari, tanga el. tíl. á landi.
- 13) Alistøð á sjónum: Alistøð, har aling av matfiski fer fram á flótandi alianleggi á sjónum á einum ella fleiri aliøkjum við tilhoyrandi landstøð.
- 14) Fiskaeind: Fiskur í einum aliringi, alibúri, tanga, kari o.tíl.

§ 3. Teljing og skráseting av laksalúsum og seiðalúsum á laksi og ælabogasílum skal gerast eftir skrivligari vegleiðing frá Heilsufrøðiligu starvstovuni í minsta lagi 14. hvønn dag. Allir ringar skulu teljast hvørja ferð.

Avleiðingar

Stk. 2. Teljast og skrásetast:

- 1) vaksnar kvennlýs,
- 2) stórar flytførar laksalýs,
- 3) smáar flytførar laksalýs,
- 4) seiðalýs og
- 5) fastar lýs.

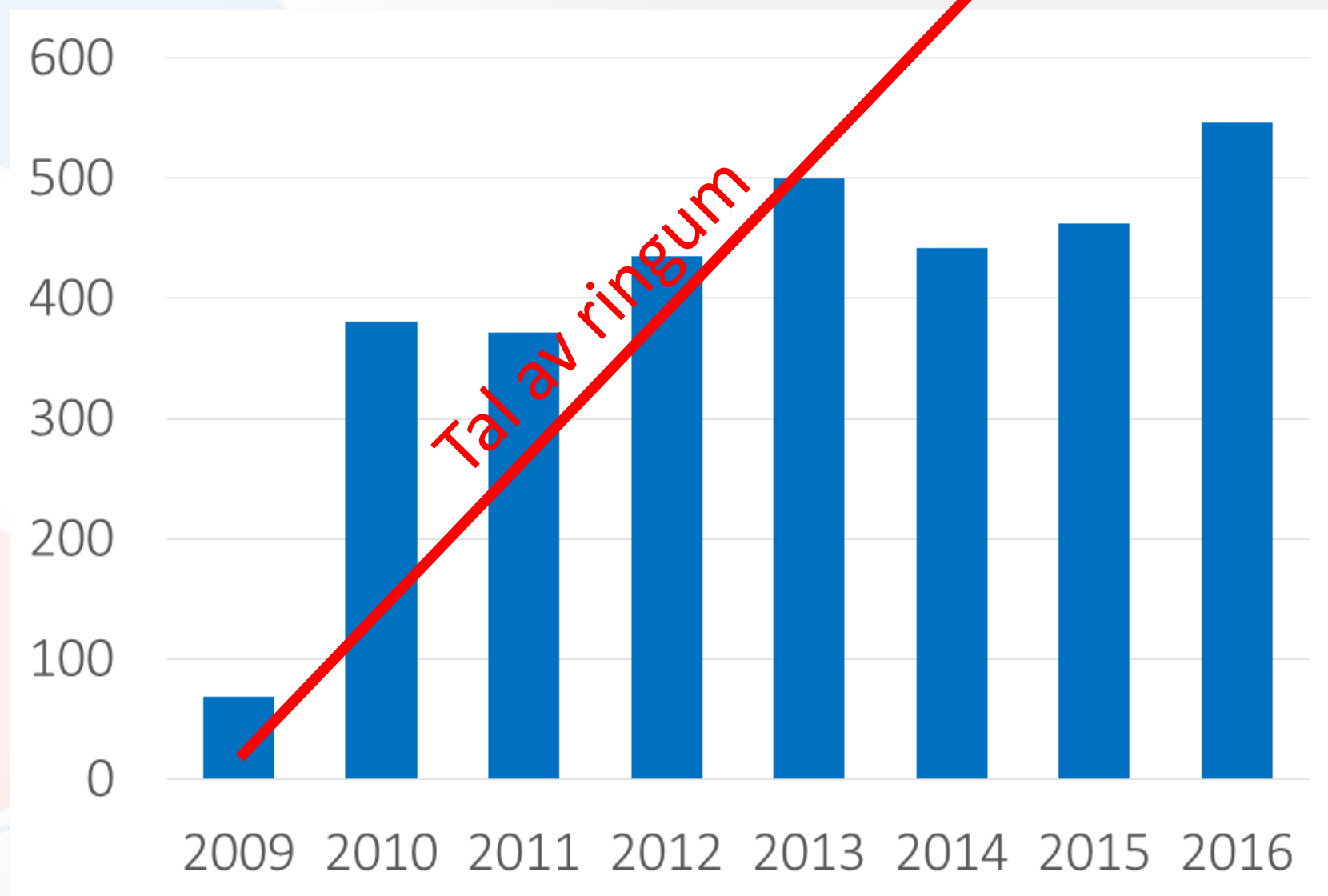
Amboð til at gera nakað áðrenn tað fær avleiðingar

§ 10. Allar lúsateljingar eftir § 3 í hesi kunngerð skulu gerast av P/F Fiskaaling. Aðrar lúsateljingar kunnu gerast av øðrum.

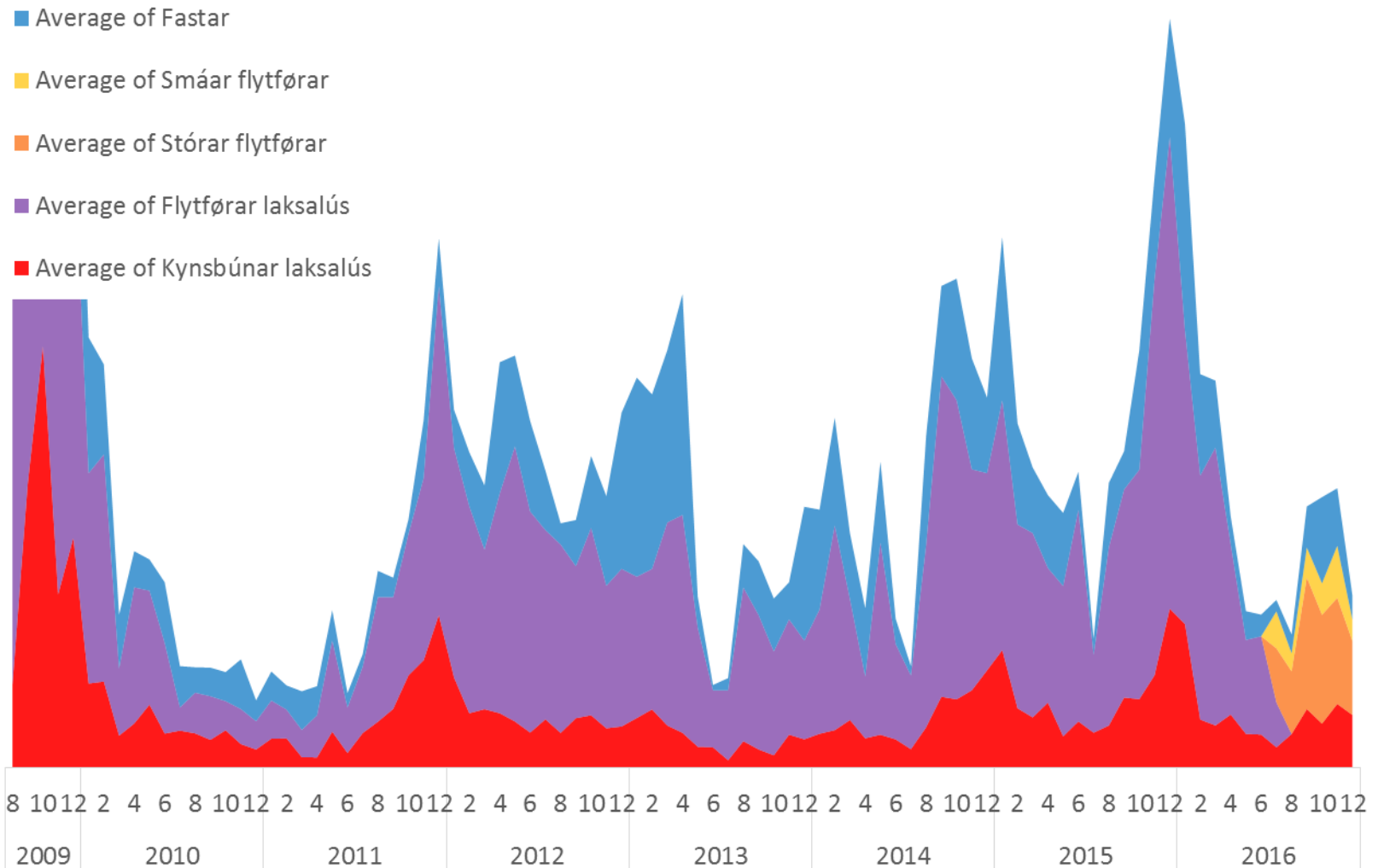
Stk. 5. Teljarin skal beinanvegin boða Heilsufrøðiliga starvstovuni frá, um teljingin ikki er gjord í samsvari við vegleiðingina, nevnd í stk. 1.

Um allir ringar ella 10 fiskar úr hvørjum ringi ikki vórðu taldir

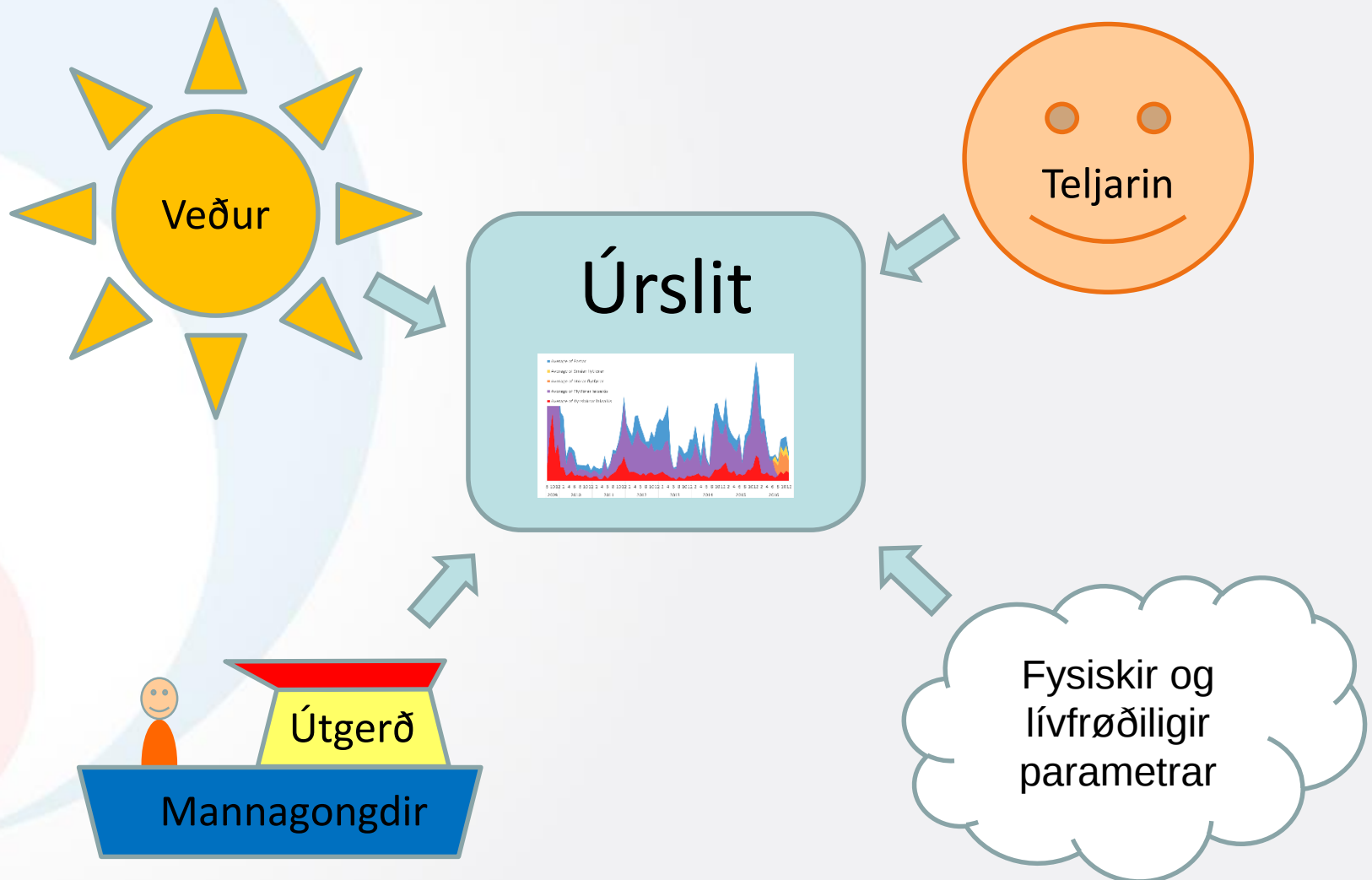
Lúsateljingar



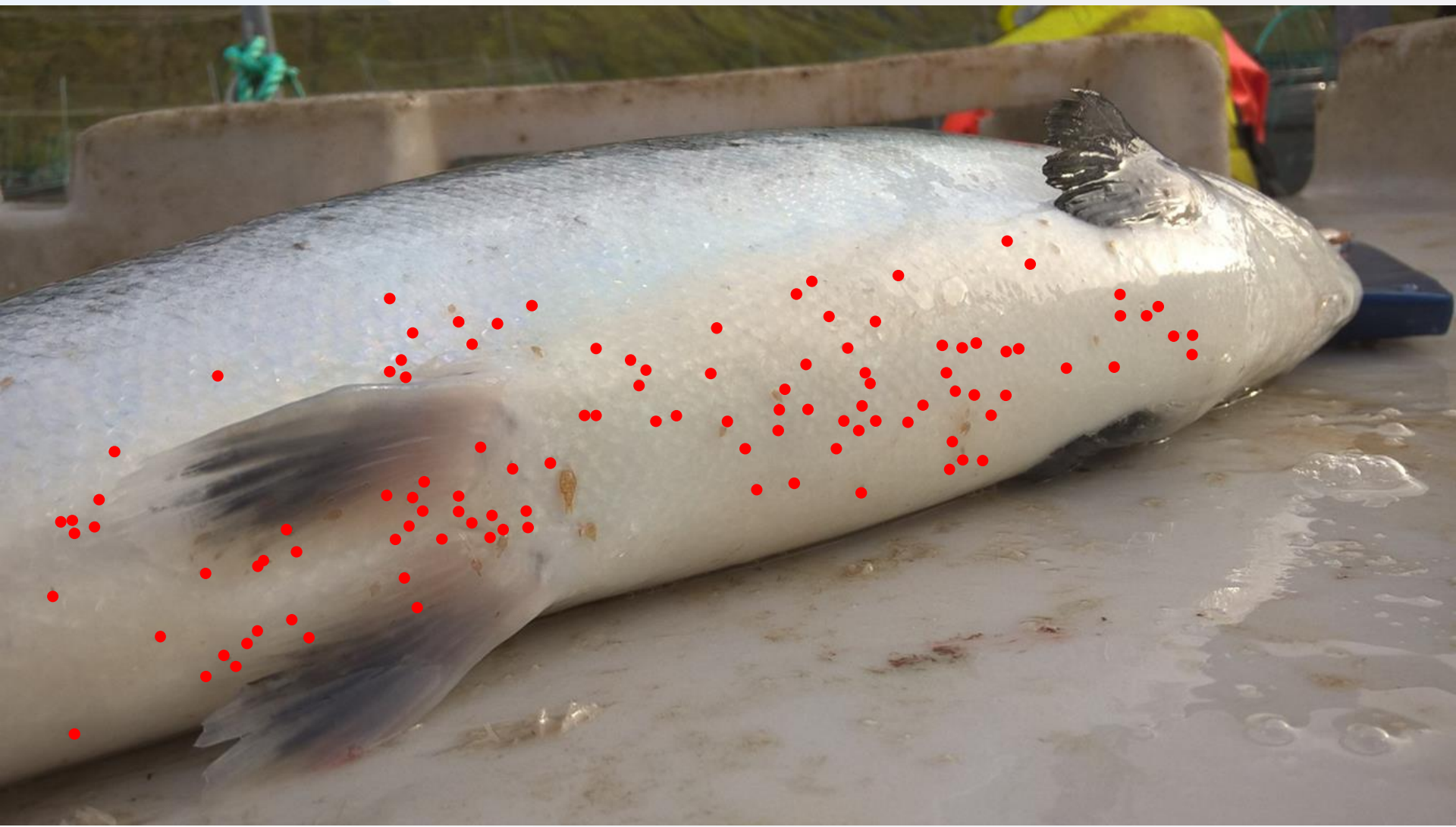
Úrslit



Hvat kann ávirka úrslitini?

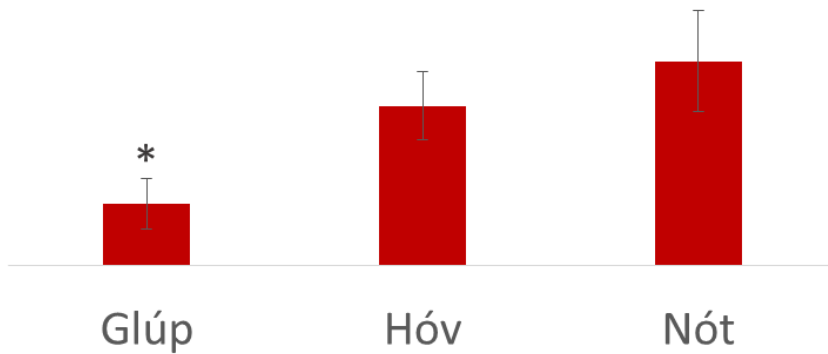


Veður

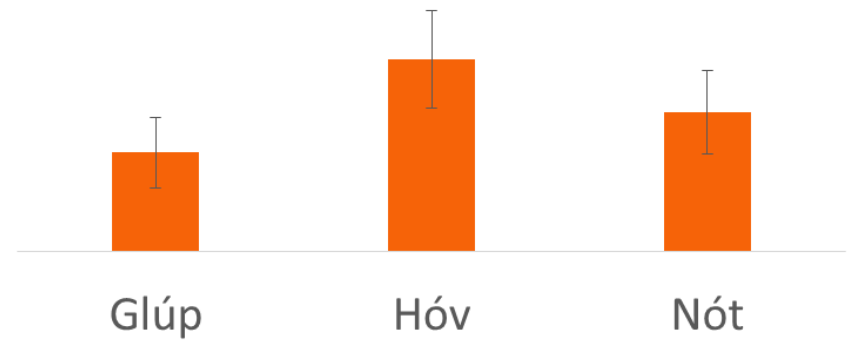


Mannagongd

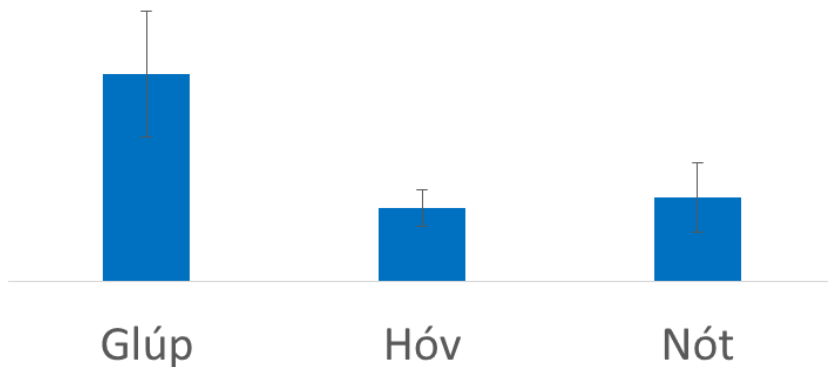
Kynsbúnaarlaksalús



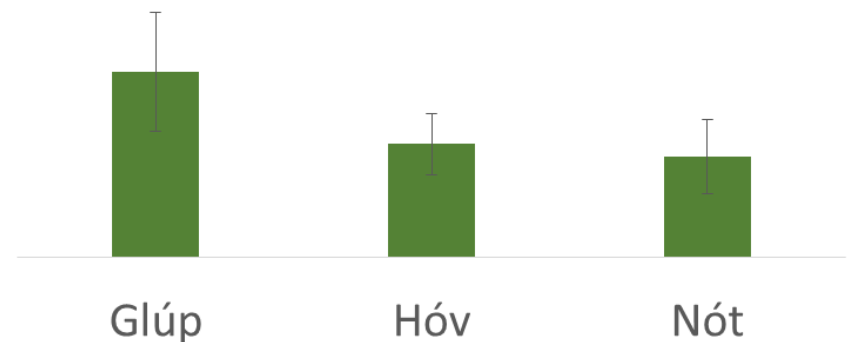
Flytførarlaksalús



Seiðalús

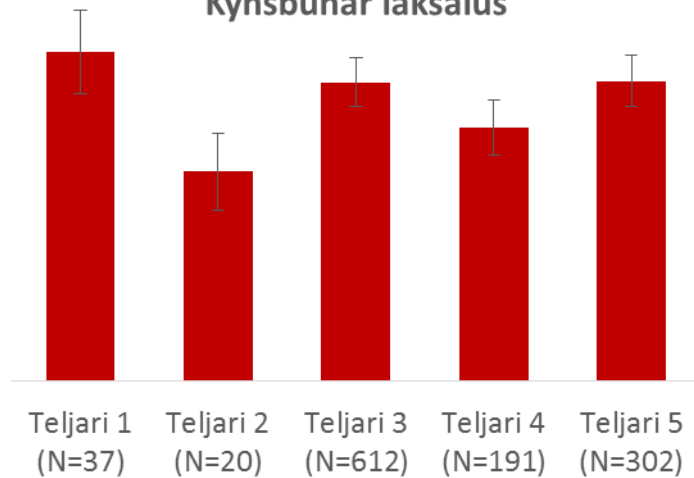


Fastarlús

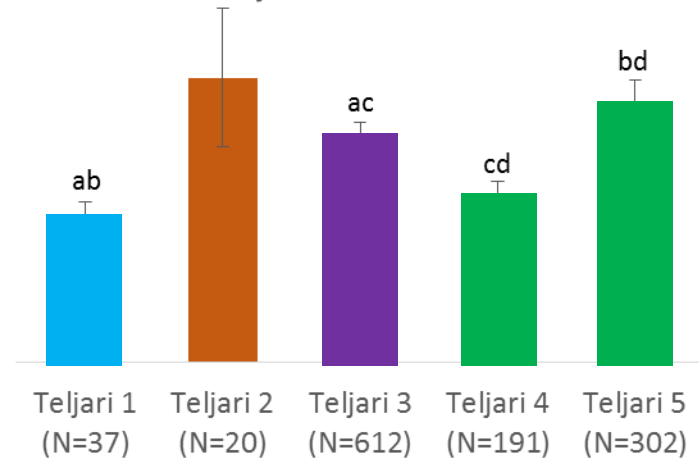


Teljarin

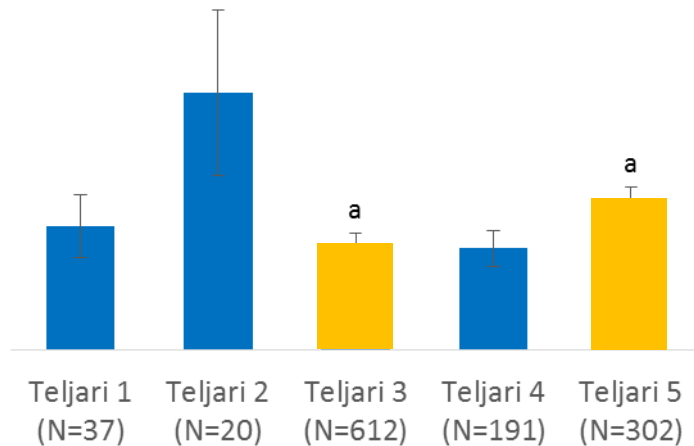
Kynsbúnaarlaksalús



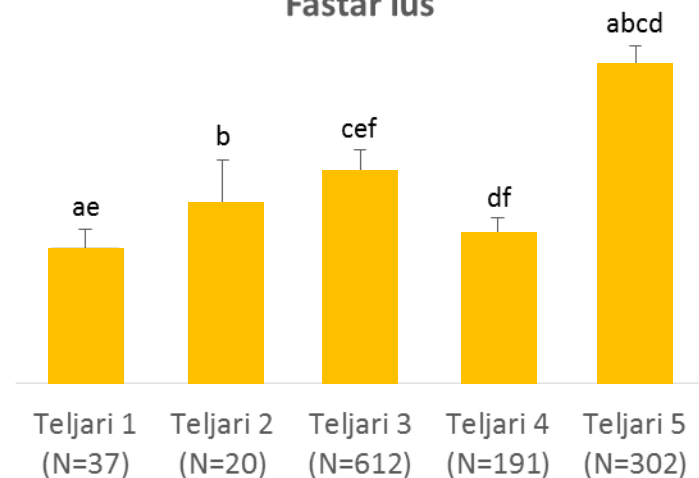
Flytførarlaksalús



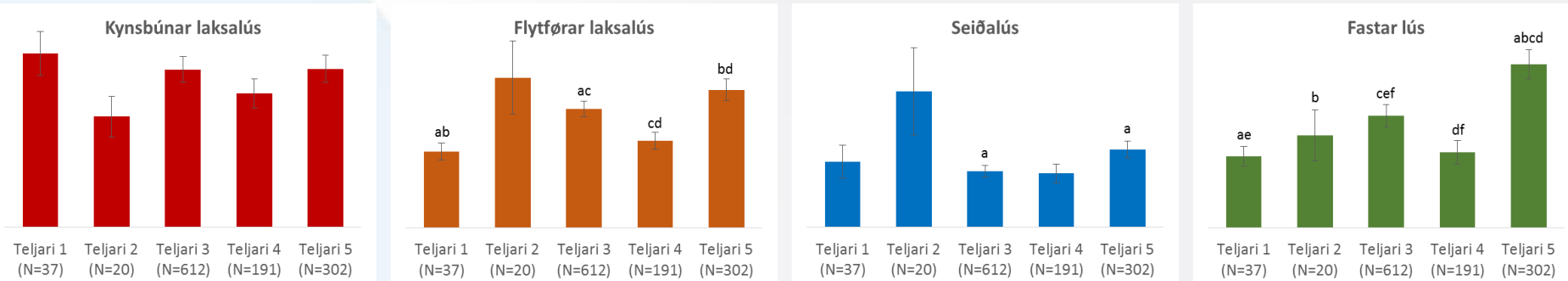
Seiðalús



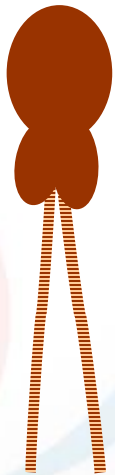
Fastar lús



Teljarin



Kynsbúnaar
uml. 1 cm



Stórar flytførar
5-6 mm



Smáar flytførar
3-4 mm



Seiðalús



Fastar lús
1-2,5 mm



Eyðmerking av laksa- og seiðalús

Tá ið laksalús og seiðalús skulu eyðmerkjast, eru trý høvuðseyðkenni, ið kunnu nýtast.

1. **Stødd** - Tá ið laksalúsín er um at verða vaksin, er hon munandi størri enn vaksin seiðalús (**mynd 1**).
2. **Skap** - Laksalúsín er meira rundleidd. Seiðalúsín er meira langleidd (**mynd 2**).
3. **Gongulag** - Tað eru serstakliga tær smærru flytføru laksalýsnar, og tær flytføru seiðalýsnar, ið kunnu vera truplar at skilja at (**mynd 2, A og B**). Um skumpað verður varisliga undir tær, fara tær flytføru seiðalýsnar aloftast rennandi avstað. Tær flytføru laksalýsnar hava ikki hug at flyta seg.



Mynd 1

A.
Kynsbúgvín
laksalús
B.
Kynsbúgvín
seiðalús



Mynd 2

A. Flytfør seiðalús
B og C. Flytfør laksalús
D. Kynsbúgvín laksalús
uttan eggjastreingir



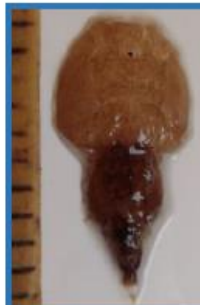
Flytfør laksalús ymisk á liti

Trupult kann vera at nýta litin til eyðmerking av lús. Liturin kann vera ymiskur á sama slagi, og líknandi millum sløg (**mynd 2, A og B**).

Fastar lús kunnu eyðmerkjast við at skumpa varisliga undir tær. Um lúsín er føst, sveiggjar hon álíkt eini klokku.



Tvær lús, ið nørast, kunnu líkjast eini kynsbúnari lús uttan eggjastreingir (**mynd 2, D**).



Støð á fiskinum, har **fastar lús** oftast eru at finna.



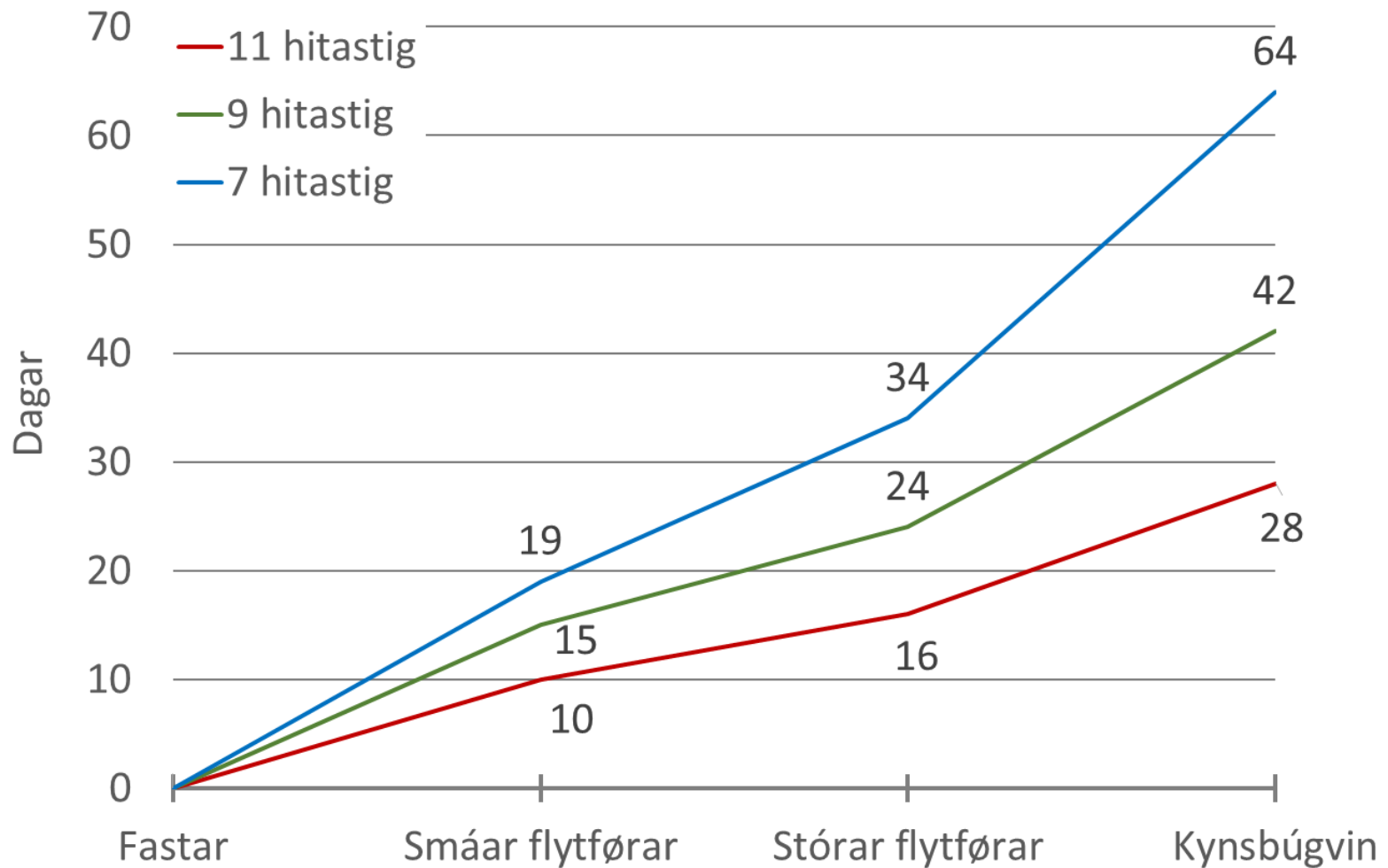
Støð á fiskinum, har **flytførar laksalús** oftast eru at finna.

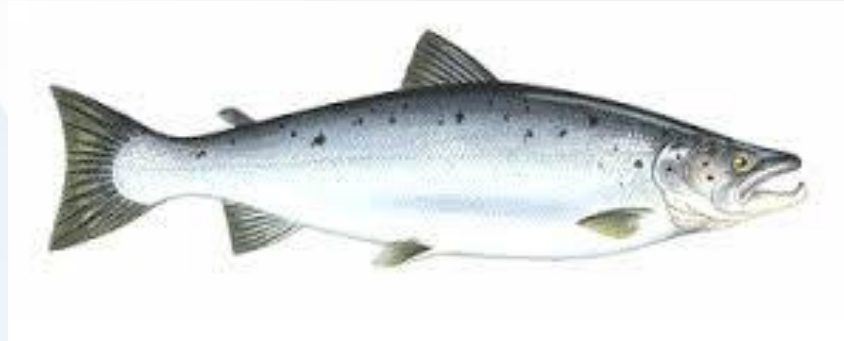


Støð á fiskinum, har **kynsbúnar laksalús** oftast eru at finna.



Hiti





Fastar lús

Smáar flytførar

Stórar flytførar

Kynsbúðar

uml. 200 dagar (2% felli dag⁻¹)

28-64 dagar við 7-11°C

Teljingar 14. hvønn dag

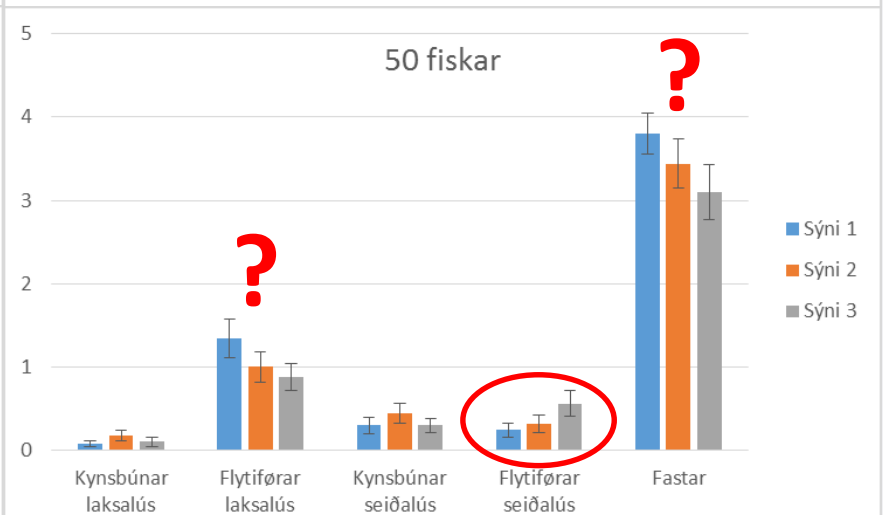
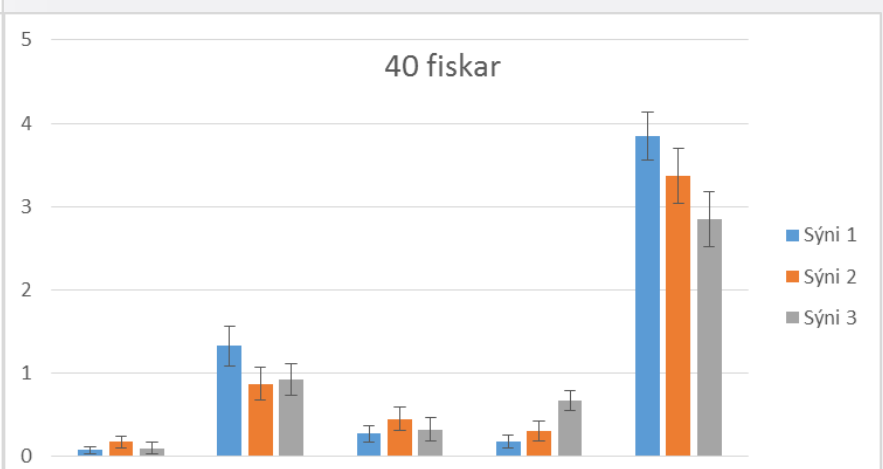
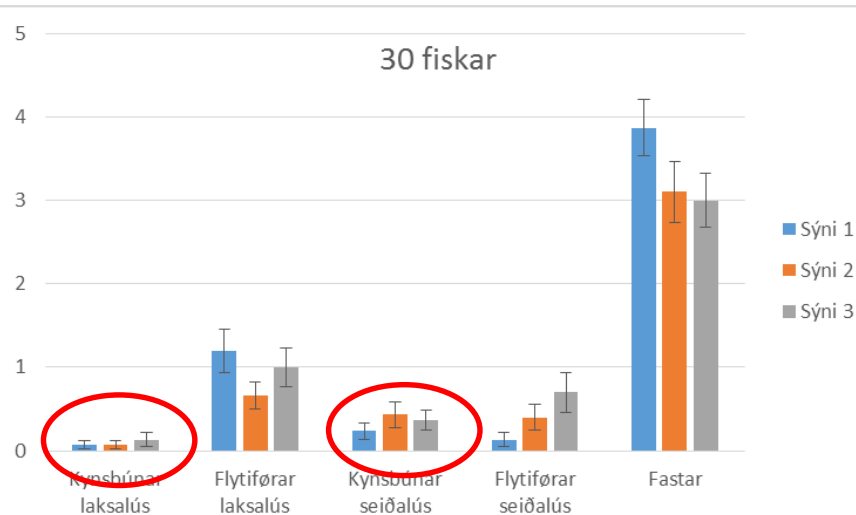
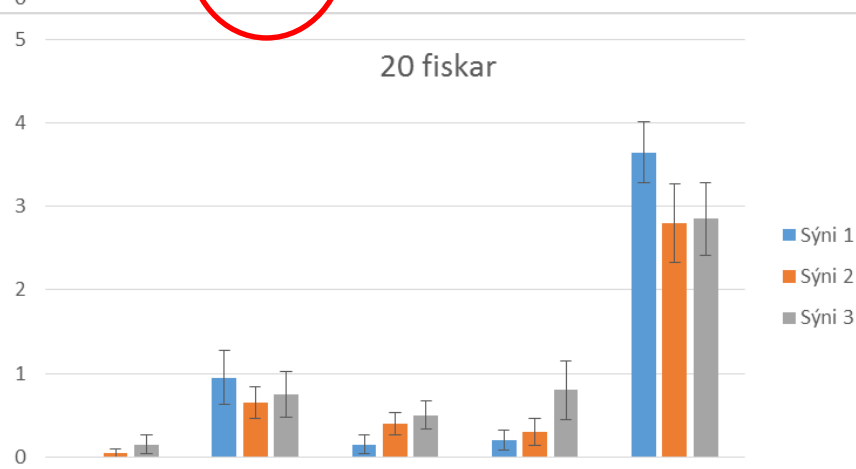
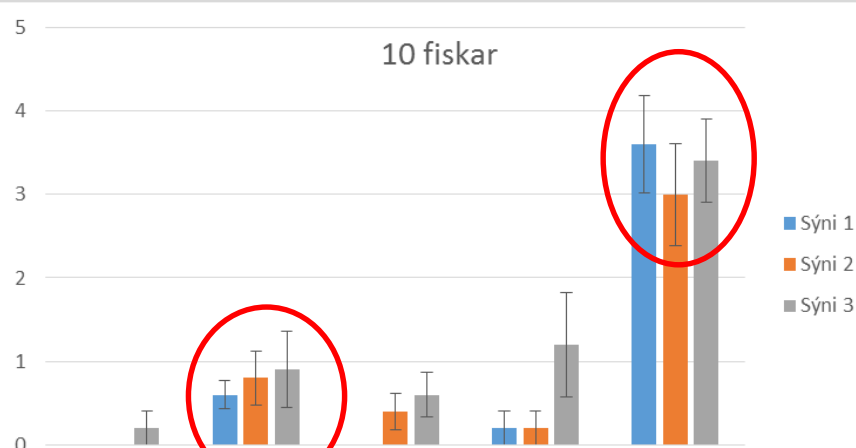
7 hitastig



11 hitastig



3x50 fiskar taldir





Takk fyri at tit
lýddu á 😊